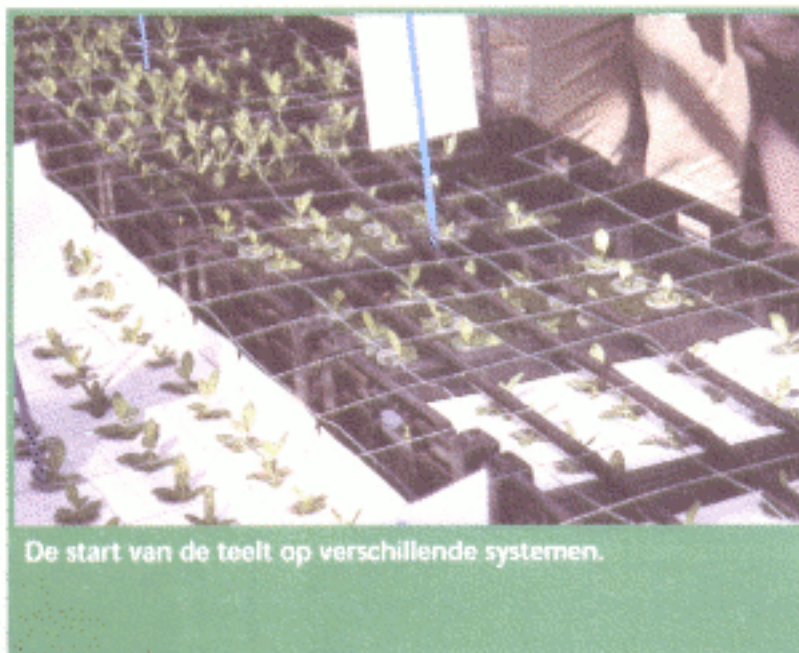

Onderzoeker Hans Meester denkt mee over nieuwe teeltsystemen.

Teelt van zomerbloemen

Nieuwe teeltmethode met milieuvriendelijke

De start van de teelt op verschillende systemen.

Celosia geteeld op water is meer dan twintig dagen houdbaar.

Zomerbloementeelt op water is een nieuwe teeltmethode, die momenteel onder praktijkomstandigheden getest wordt. De resultaten van 1999/2000 zijn veelbelovend. Lisianthus en celosia, bijvoorbeeld, lijken het minstens even goed te doen op water als in de grond.

De teelt van zomerbloemen op water is een nieuwe teeltmethode die bij een aantal gewassen opgang maakt. Het idee is geboren bij een zomerbloementeler die in de winter tulpen broeit. Hij wilde de investering voor de waterbroei van tulpen beter benutten en vroeg zich af of ook zijn zomerbloemen op water konden worden geteeld. Dit bleek mogelijk en al gauw kwamen een aantal voordelen naar voren die deze teeltmethode ook voor jaarrondtelers interessant maken. Er blijken namelijk zowel besparingen op energie als op gewasbeschermingsmiddelen mogelijk te zijn en de werkhouding verbetert (ook wanneer gewerkt wordt met containers). Bovendien is het product grondvrij, wat meer mogelijkheden geeft om te exporteren naar landen met uitgebreide fytosanitaire eisen. Toch gaan nog niet alle gewassen goed op water. In het onderzoek wordt gekeken naar optimaliseren van kansrijke teelten en het ontwikkelen van methodes voor de moeilijke gewassen. Tevens zullen de econo-

mische kanten van de teelt op water goed belicht moeten worden.

Gewassen met perspectief

De gewassen leeuwenbek, matricaria en lisianthus werden in 2000 voor het tweede jaar getest, voor trachelium, violier en celosia was dat het eerste jaar. Sommige van deze gewassen bieden op water perspectieven.

Tanacetum

Bij tanacetum (matricaria) gaf de teelt op water goede resultaten. Toch bleek dit gewas gevoelig voor afwijkingen in de pH. De optimale pH voor dit gewas is 5,0 tot 5,5. Op stilstaand water werden vergelijkbare resultaten als met stromend water behaald. De houdbaarheid van op water geteelde matricaria was goed en vergelijkbaar met bloemen van een grondteelt. De kwaliteit van het blad was zelfs beter.

H. Meester

H. (Hans) Meester is onderzoeker op Proeftuin Zwaagdijk, 0228-563164.

Lisianthus

Ook met lisianthus werden goede resultaten geboekt. Dit gewas bleek goed te gedijen in stilstaand water (zie tabel 1). Over het algemeen waren gewicht en lengte vergelijkbaar met de praktijk in de grond. De houdbaarheid van de op water geteelde lisianthus was redelijk (zeven tot dertien dagen, afhankelijk van het ras). Reden van afschrijven was steeds de slechte bladkwaliteit.

Celosia

Het gewas Celosia Cristata 'Bombay' werd voor het eerst getest op water, en leverde gedurende het hele teeltseizoen zeer positieve resultaten op. In tabel 2 staan de gemiddelde resultaten over alle plantingen. De teelt van celosia op water was in het eerste jaar succesvol en biedt kansen voor de praktijk. Stromend water gaf over het algemeen betere resultaten dan stilstaand water, maar met voeding is daarin nog een en ander te verbeteren. De houdbaarheid van de op water geteelde celosia was goed (meer dan twintig dagen).

Aan de andere gewassen wordt op dit moment nog volop gewerkt. ■

Praktijkgericht

Tot nu toe werd gekeken naar zes gewassen, te weten lisianthus, matricaria, leeuwenbek, trachelium, celosia en violier. Het onderzoek vindt plaats op Proeftuin Zwaagdijk in samenwerking met Bloemenveiling Aalsmeer, Bulbfust, Preforma en Vegmo Plant. Daarnaast zijn ook Productschap Tuinbouw en een (groeïend) aantal kwekers nauw betrokken bij het gebeuren. Het voordeel hiervan is dat de teelt vanaf het plugmateriaal tot en met de houdbaarheid van de bloemen deskundig kan worden uitgevoerd en dat het onderzoek niet te veel van de praktijk afdwaalt.

op water pakt goed uit toekomst

Lisianthus blijkt goed te gedijen in stilstaand water.

Foto's: Margje van der Meer

Tabel 1. Resultaten lisianthus, gemiddeld over alle plantingen.

Totaalresultaten	Gewicht (gr)	Lengte (cm)	Gewicht per cm
Stilstaand water	41,3	83,2	0,49
Eb/vloed	33,9	76,1	0,45

Tabel 2. Resultaten celosia, gemiddeld over alle plantingen.

Behandeling	Teeltduur (dgn)	Gewicht (gr)	Lengte (cm)	Gewicht per cm
Potgrond	60	52,4	75,5	0,69
Stilstaand water	62	50,5	78,1	0,64
Stromend water	63	71,4	83,6	0,81

Opzet voor 2001

Het komende jaar wordt het onderzoek op grotere schaal voortgezet. Ten opzichte van 2000 wordt eerder begonnen (week 12) en de totale teeltoppervlakte wordt groter. Als uitgangspunt gelden lijmpluggen van Preforma en plantmateriaal van Vegmo Plant. Het gewas antirrhinum (leeuwebek) wordt niet meer meegenomen, maar de andere vijf gewassen tot nu toe wel. Bij lisianthus wordt gekeken naar de teelt op stilstaand water, waarbij de bedekking van het water en de teeltduur grote aandachtspunten zijn. Bij celosia wordt zowel met stromend als met stilstaand water gewerkt, waarbij gestreefd wordt naar ideale voeding voor beide systemen. Ook hier is de bedekking (en het vasthouden van de kleine pluggen) een aandachtspunt.

Bij tanacetum wordt enerzijds in hydrobakken van Bulbfust op stilstaand water en anderzijds op een bevoeiingsbodem geteeld. Bij trachelium en violier wordt afgestapt van de teelt in een laag water en gaat de teelt in de richting van een eb/vloed-systeem en de teelt op bevoeiingsmatten. Het streven is om vanaf week 20 regelmatig bloei te realiseren. Van de geogste bloemen zal de houdbaarheid en de bloei-eigenschappen worden bepaald. Dit wordt gedaan in samenwerking met Bloemenveiling Aalsmeer. In september zal in overleg met de deelnemende partijen worden besloten of er een winterprogramma komt waarbij wordt gekeken naar de mogelijkheden voor jaarrondteelt. Ook staat in de nazomer een open dag op de planning.